

Stockholm 2011-12-02

Brev till riksdagens ledamöter angående fackliga rättigheter och eurokrisen

Den pågående krisen i den globala ekonomin riskerar att få allvarliga konsekvenser för jobben och välfärden, även i Sverige. Den har också föranlett drastiska åtgärder från EU.

I sammanhanget vill vi lyfta fram att vi är mycket oroade över angreppen på förenings- och förhandlingsrätten i Grekland, Italien och Spanien, där rätten att ingå och upprätthålla kollektivavtal underminerats. Dessa attacker står i strid med grundläggande rättigheter som är en del av EU-fördraget. Åtgärderna står bland annat i strid med ILOs kärnkonventioner nr 87 och 98 och den europeiska sociala stadgan.

Vi oroas över att krisen utnyttjas politiskt för att försvaga arbetstagarnas rättigheter och de fackliga rättigheterna. Redan innan krisen fanns det inom europeisk fackföreningsrörelse en växande oro för utvecklingen av EU-samarbetet. EU-domstolens domar i Laval-, Viking-, Ruffert- och Luxemburg-målen har försvagat grundläggande rättigheter, däribland fackliga rättigheter, i relation till EUs ekonomiska friheter. Det nationella självbestämmandet på bland annat lönebildningens område har begränsats.

Efter domarna ställde de fackliga organisationerna i Europa krav på en ändring av EUs fördrag. Detta skulle ske genom ett socialt protokoll.

Förändringen av fördraget är nödvändig för att hantera förhållandet mellan EU och medlemsstaternas kompetens efter de nämnda domarna i EU-domstolen. Avsaknaden av en tydlig kompetensfördelning möjliggjorde för EU-domstolen att besluta om att EUs ekonomiska friheter överordnas de grundläggande fackliga rättigheterna.

Inför Europeiska rådets möte den 9 december har Tysklands förbundskansler Angela Merkel aviserat förslag om ytterligare fördragsförändringar. Syftet uppges vara en ökad överstatlig kontroll över finanspolitiken. Sveriges regering bör verka för att de tyska förslagen till fördragsförändringar inte sker utan införandet av ett socialt protokoll som garanterar respekten för fackliga rättigheter.

LO och TCO uppmanar därför riksdagen och den svenska regeringen att gentemot EU-systemet kräva att de krisåtgärder som vidtas sker med full respekt för grundläggande fackliga fri- och rättigheter.

LO och TCO uppmanar riksdagen att tydligt uppdra åt regeringen och statsministern att vid Europeiska rådets möte den 9 december driva kravet på ett socialt protokoll som skall slå fast att fackliga rättigheter är överordnade EUs ekonomiska friheter.

Wanja Lundby-Wedin
Ordförande LO

Eva Nordmark
Ordförande TCO